Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Zienswijze aanpassing omgevingsverordening instructieregels windenergie
Zaaknummer	12525-2024
B&W vergadering	27 februari 2024
Integrale advisering	Lieke Helsper, Mark Verhijde, Linda Brouwer, Leonie van Dam
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Ben) Nijboer
Voor informatie	Vincent Breen

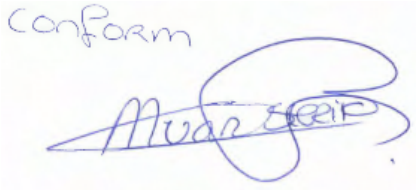
Bestuurssamenvatting

Tot en met 28 februari kunnen zienswijzen worden ingediend op twee aanpassingen van de provinciale Omgevingsverordening. De Omgevingsverordening bevat provinciale regels die juridisch bindend zijn voor gemeenten: gemeenten moeten de zogenaamde 'instructieregels' opvolgen in hun omgevingsplannen. De aanpassingen gaan over windenergie en zonnevelden. Wij hebben beoordeeld in hoeverre dit nieuwe beleid aansluit bij het door ons gewenste ruimtelijk/duurzaamheidsbeleid. Het advies is een zienswijze in te dienen op het onderdeel 'erfwindmolens'. De zienswijze gaat primair over een grotere basishoogte voor erfwindmolens (een grotere hoogte dan 25m tiphoogte als basisregel in plaats van als uitzondering) en het mogelijk maken van maatwerk voor een collectief van inwoners die gezamenlijk een molen wil plaatsen. Daarnaast vragen we om een nuancering van de uitgangspunten 'binnen het bouwperceel' en 'bouwen voor eigen elektriciteitsgebruik', zodat het provinciale beleid beter toepasbaar is in de gemeentelijke praktijk.

Beslispunten

1. In te stemmen met het indienen van bijgevoegde zienswijze (bijlage 1) op de aanpassing van de Omgevingsverordening Overijssel, instructieregels windenergie.
2. De gemeenteraad te informeren over de ingediende zienswijze door toezending van dit collegevoorstel met bijbehorende stukken.

Besluit

Inleiding

Tot en met 28 februari kunnen zienswijzen worden ingediend op twee aanpassingen van de provinciale Omgevingsverordening. Het gaat om twee zogenaamde 'instructieregels' over windenergie en zonnevelden. Instructieregels zijn regels die wij moeten opvolgen in ons omgevingsplan (en bij vergunningen die afwijken van het

omgevingsplan). We lichten de strekking van beide instructieregels hier kort toe. De volledige aanpassingen van de Omgevingsverordening Overijssel zijn bijgevoegd (bijlage 2 en 3).

Instructieregels windenergie
In dit onderdeel heeft de provincie het in 2023 aangekondigde windbeleid vertaald. De strekking van het beleid is als volgt:

Grote windturbines
- Er worden uitsluitingsgebieden (twee Nationale Landschappen en het Natuurnetwerk Nederland) en voorkeursgebieden aangewezen (en zoekgebieden in Noord-Oost Twente, deze laten we verder buiten beschouwing).
- In uitsluitingsgebieden zijn windturbines niet toegestaan.
- In voorkeursgebieden mogen nieuwe ontwikkelingen een optimale invulling voor grootschalige clustering van windturbines niet in de weg staan.
- De gemeente Raalte valt niet in één van de voorkeursgebieden.
- Buiten voorkeursgebieden (in de gemeente Raalte dus) geldt dat windturbines alleen in een cluster van minimaal 4 windturbines mogen worden gerealiseerd.
- Uitzondering op de voorwaarde van clustering: op of direct grenzend aan een bedrijventerrein kan ruimte worden geboden voor het realiseren van 1 of meer windturbines.

Erfwindmolens
Voor erfwindmolens zijn de volgende regels opgenomen:
- Een erfwindmolen is bedoeld voor opwek van energie voor eigen gebruik.
- Erfwindmolens mogen alleen worden opgericht binnen de bouwpercelen van (agrarische) bedrijven.
- Een erfwindmolen heeft een tiphoogte van maximaal 25m. Uitzondering: een hogere tiphoogte kan worden toegestaan als onderbouwd is dat de hogere tiphoogte niet leidt tot aantasting van de ruimtelijke kwaliteit zoals die op basis van de Catalogus Gebiedskenmerken voor dat gebied moet worden behouden en versterkt.

Instructieregels zonnevelden
Het beleid voor zonnevelden is in hoofdlijnen gelijk met het beleid zoals dat in oktober 2023 is aangekondigd, toen de provincie met een voorbereidingsbesluit de aanleg van nieuwe zonnevelden een halt toeriep:
- Zonnevelden zijn in de groene omgeving (het buitengebied) alleen nog mogelijk in de volgende situaties:
    - op bouwpercelen van (agrarische) bedrijven, tot maximaal 2 ha;
    - op gronden in stads- en dorpsranden, tot maximaal 2 ha;
    - langs hoofdinfrastructuur, onder voorwaarden;
    - op water van zandwinplassen, mits verenigbaar met natuur- en recreatiedoelen van deze plassen;
    - op geluidswallen en boven bestaande verhardingen, zoals parkeerterreinen;
    - kleinschalige installaties op erven van woningen;
    - alles onder voorwaarden van een goede inpassing in het landschap.
- Nieuw is de uitzondering voor concrete initiatieven waarvoor het bevoegd gezag (de gemeente) vóór 13 oktober 2023 met een positief principebesluit schriftelijk verklaard heeft dat medewerking verleend zal worden aan het initiatief en mits verzekerd is dat het project uiterlijk 1 januari 2030 gerealiseerd zal zijn.

Deze uitzondering voor concrete initiatieven zou relevant zijn voor het initiatief in de omgeving van de Hondemotsweg als de vergunningaanvraag na 1 januari 2024 zou zijn ingediend. Doordat de vergunning nog in december 2023 is aangevraagd moet dit plan nog onder het oude recht (en het oude provinciale beleid) worden behandeld.

Wij hebben beoordeeld op welke onderdelen het provinciale beleid beter kan aansluiten op het door de gemeenteraad gewenste beleid. Dat is het geval bij het onderdeel 'erfwindmolens'. Ons advies is daarom op dat onderdeel een zienswijze in te dienen.

Beoogd effect

Met het indienen van een zienswijze beogen we het provinciaal beleid dusdanig aangepast te krijgen dat wij het door de gemeenteraad gewenste ruimtelijk/duurzaamheidsbeleid in de gemeente Raalte kunnen uitvoeren.

Argumenten

1. *Zienswijze erfwindmolens op onderdelen 'hoogte', 'voor eigen gebruik', 'bouwen binnen bouwperceel' en uitsluiting van erfwindmolens bij woningen*

Op een aantal onderdelen wijkt het voorgenomen provinciale beleid af van het beleid voor erfwindmolens zoals opgenomen in ons ontwerpbestemmingsplan 'erfwindmolens'. We benoemen hier kort de essentie van de in te dienen zienswijze en verwijzen voor een uitgebreidere onderbouwing naar de concept-zienswijze in bijlage 1.

<u>Hoogte</u>

De basishoogte in het provinciale beleid van een erfwindmolen is 25m tiphoogte (punt van de wiek). Er is een uitzondering voor een grotere hoogte opgenomen, met als voorwaarde dat voldaan moet worden aan de Catalogus Gebiedskenmerken. Op zich kunnen we met ons voorgenomen beleid met deze uitzondering uit de voeten. Omdat wij verwachten dat molens hoger dan 25m eerder regel dan uitzondering zijn, pleiten we voor het hanteren van een hogere basishoogte.

<u>Niet mogelijk bij woningen</u>

De provincie beperkt de plaatsing van erfwindmolens met dit nieuwe beleid tot (agrarische) bedrijven. Onze gemeenteraad heeft echter uitgesproken (in de vorm van een amendement) dat erfwindmolens ook bij woningen mogelijk moeten zijn. Hoewel het plaatsen van erfwindmolens bij particulieren op dit moment vooral theoretisch lijkt, stellen we voor te pleiten voor het openhouden van de mogelijkheid voor een collectieve 'buurtmolen'.

<u>Eigen gebruik en bouwen binnen bouwperceel</u>

In onze regeling hebben we de voorwaarde dat de molen voor eigen gebruik moet zijn genuanceerder opgenomen zodat ook geanticipeerd kan worden op toekomstig energieverbruik. Wat betreft plaatsing binnen het bouwperceel: in onze concept-regeling bieden we de mogelijkheid om onder voorwaarden tot maximaal 25m buiten het bouwperceel te bouwen als dat een optimalere situering oplevert. We vragen de provincie deze ruimte in hun beleid ook te bieden.

2. *Informeren gemeenteraad*

Omdat deze aanpassing van provinciaal beleid plaatsvindt gedurende ons eigen beleidsproces over erfwindmolens, waarover de raad binnenkort een besluit moet nemen, adviseren wij de raad te informeren over de ingediende zienswijze.

Duurzaamheid

Met het indienen van deze zienswijze zorgen we voor beter uitvoerbaar provinciaal beleid zodat ons ruimtelijk- en duurzaamheidsbeleid kan worden gerealiseerd.

Kanttekeningen

1. *Provinciaal en gemeentelijk beleidsproces erfwindmolens lopen parallel*

Complicerend is dat wij begin 2023 een beleidsproces over erfwindmolens zijn gestart, waarbij de concept-regeling (vanwege o.a. de komst van de Omgevingswet) eind 2023 als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen. De provincie heeft een zienswijze ingediend op ons ontwerpbestemmingsplan, waarvan de inhoud grotendeels overeenkomt met het beleid dat men wenst in te voeren.

Onze intentie is om ons beleid zo goed mogelijk te laten aansluiten op het nieuwe provinciale beleid. Daarover staan we ook in contact met de provincie. De gemeenteraad moet daar echter nog een besluit over nemen, waarin men (nog) niet gehouden is aan dit nieuwe provinciale beleid. Het is bovendien denkbaar dat PS het provinciale beleid gewijzigd vaststelt.

Dat maakt dat wij enerzijds voorstellen om in ons eigen proces zo goed mogelijk aan te sluiten op het provinciale beleid, maar gelijktijdig met deze zienswijze aangeven op welke punten wij graag een aanpassing van het provinciale beleid zien.

Financiën en Fiscale aspecten

N.v.t.

Vervolg

De zienswijze wordt ingediend, door GS van een reactie voorzien en vervolgens nemen PS een besluit over de aanpassing van de Omgevingsverordening. De beantwoording van de zienswijze die de provincie bij ons heeft ingediend verloopt via zijn eigen spoor van vaststelling van het bestemmingsplan 'Buitengebied Raalte, parapluplan erfwindmolens'.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Bijlage 1	Concept-zienswijze Omgevingsverordening, instructieregels windenergie
Bijlage 2	Aanpassing Omgevingsverordening, instructieregel zonnevelden
Bijlage 3	Aanpassing Omgevingsverordening, instructieregel windenergie
Bijlage 4	Zienswijze provincie ingediend op bestemmingplan erfwindmolens